

38921

15c.

1908

XXII.

ANUARUL

școalei civile de fete cu internat și drept de publicitate
a „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român“
din Nagyszeben (Sibiu),

pe anul școlar 1907/1908

publicat de

Dr. VASILE BOLOGA
director.

Cuprinsul: 1. «Ifigenia în Taurida» de Goethe. (Studiu din literatura germană) de prof. Dr. I. Borgia.
2. Știri școlare.

NAGYSZEBEN (SIBIU),

Tiparul tipografiei arhidiecezane.

1908.

„Ifigenia în Taurida“ de Goethe.

Studiu din literatura germană.

Dintre operele mari și de valoare universală ale literaturii germane, școala a preferat, pretutindeni unde ea se ocupă în măsură mai mare de limba germană, pe lângă unele din dramele lui Schiller, «Ifigenia în Taurida» de Goethe. Alegerea aceasta este îndreptățită, pe de o parte, prin caracterul în adevăr universal și clasic al acestor opere, pe de altă parte, prin valoarea lor educativă cu totul superioară atât din punct de vedere estetic și literar cât și din punct de vedere etic. Este în aceste opere un fond general și etern omenesc atât de bogat și de profund, încât el poate contribui aproape în aceeași măsură la educația sufletească a unui German sau a unui Francez sau a unui Român, iar, în ce privește valoarea lor estetică, ele fac parte din acele opere ce formează averea comună din care ori-ce popor își poate luă dobânda cuvenită.

De aceea am socotit de oarecare folos publicarea într'un «Anuar» a acestui mic studiu, care vrea să îンlesnească înțelegerea «Ifigeniei» lui Goethe și să contribue totdeodată cu ceva la cunoașterea personalității atât de universale a marelui scriitor german.

*

«Ifigenia în Taurida», ca și «Torquato Tasso», e scrisă în Weimar și în Italia. În anul 1775 venise autorul lui «Götz» și al «Suferințelor Tânărului Werther» în mica capitală căreia numele său și al prietenului și tovarășului său de muncă literară de mai târziu aveau

să-i dea o strălucire deosebită printre centrele de cultură ale lumii germane. În Weimar se petrecu în sufletul lui Goethe acea mare schimbare, acea lămurire a geniului său de poet și a omului întreg, care avea să se desăvârșească în Italia și care caracterizează toate operele lui de aici înainte. Această trecere dela epoca «viforoasă și sbuciumată» a tinerețelor la vîrsta unei bărbătii mature cu concepția sigură și limpede a vieții și a lumii nu se întâmplă brusc, ci încetul cu încetul.

Anul 1779 înseamnă hotarul între cele două epoci. În acest an, în care împlinează vîrsta maturității desăvîrșite, a scris Goethe «Ifigenia». În ziarul lui se găsește, la ziua de 14 Februarie 1779, însemnarea: «Astăzi am început, de dimineață, să dictez Ifigenia». Lucrarea înaintă repede cu toate că Goethe era pe atunci ocupat și cu afacerile micului stat, cu conscripțjunea recruților și cu supraveghierea lucrărilor pentru căile de comunicație, de care se ținează și pavajul stradelor orașului Weimar. Un prieten al lui, care l-a întâlnit în timpul acesta într'un mic orășel, a fixat, în amintirile sale, o interesantă scenă: Goethe «înconjurat de recruți, cu liste de conscripțjune pe masă, iar dedesubtul lor manuscrisul «Ifigeniei». Cu puține zile înainte, la 2 Martie, el scria, din alt orășel, doamnei Charlotte von Stein: «Acum trăiesc cu oamenii din lumea asta și mănânc și beau, poate și glumesc cu ei, dar de-abia îi simt; căci sufletul meu își urmează, fără șovăire, calea». O fericită inspirație face să sporească repede lucrarea. La 19 Martie, în Ilmenau, înseamnă în ziarul său: «Singur pe Schwalbenstein am scris actul al patrulea al Ifigeniei». La 28 Martie piesa era isprăvită, în forma ei cea dintâi, în proză. La 6 și la 12 Aprilie ea se și reprezintă la curte în cerc intim. Renumita actriță Corona Schröter jucă

rolul Ifigeniei, ducele Carl August acela al lui Pylade, iar Goethe rolul lui Oreste. Un martor ocular scrie după a treia reprezentație în Ettersburg la 12 Iulie: «Goethe în costum elinesc, ca un Apolo, pogorît să încruceze frumusețea Eladei și s'o reînvie prin cuvânt. Niciodată nu s'au văzut întrunite într'un om o asemenea desăvârșire sufletească și fizică».

In timp de şase săptămâni, Goethe crease «Ifigenia». Dar forma definitivă și-o primi această operă abia în a cincia prelucrare, în versuri, pe pământul Italiei. Turnarea piesei în forma cea din urmă și desăvârșită ocupă pe poet patru luni, dela 12 Septembrie 1786 până la 12 Ianuarie al anului următor.

Lăsăm să urmeze aici, în traducere, acele locuri din descrierea «Călătoriei în Italia», unde amintește de împrejurările în care a desăvârșit opera cea creată în Germania. Aceste însemnări le-a modificat puțin când a compus — cu mult mai târziu, pe la 1816, — descrierea călătoriei după ziarul său și după scrisorile trimise din Italia, îndeosebi doamnei Charlotte v. Stein. Totuși ele ne fac să înțelegem mai bine desăvârșita seninătate ce planează deasupra operei, care s'a putut naște numai în fericitele împrejurări și din senina dispoziție sufletească ce se întrevede aici:

Bologna, 10 Octombrie.

Când întâlnesci, în sfârșit, iarăși o operă a lui Rafael sau care i se atribue cel puțin cu oarecare probabilitate, ești îndată recules cu desăvârșire și bine dispus. Așa am găsit o Sfântă Agată, o icoană prețioasă, deși nu de tot bine păstrată. Artistul i-a dat o înfățișare de feciorie sănătoasă și sigură, dar fără răceală și duritate. Mi-am întipărit bine figura și-i voi căti, în minte, Ifigenia mea și nu voi lăsă pe eroina mea să spună nimic ce n'ar spune această sfântă.

Fiindcă amintesc aici iarăși de această dulce povară, pe care o port cu mine în călătoria mea, trebuie să mărturisesc că, printre operele mari ale artei și ale naturii, printre care trebuie să răsbat, se amestecă încă un sir minunat de figuri poetice, care mă neliniștesc. Dela Cento încoace voiam să urmez și lucră la Ifigenia, dar ce se întâmplă: închipuirea îmi aduse argumentul Ifigeniei din Delfi înaintea sufletului și a trebuit să-l desvolt.....

Roma, 6 Ianuarie.

Spre a avea cu ce mă reculege, mi-am aşezat, ieri, în odaie, o copie a capului colosal de Junonă, al cărui original se află în Villa Ludovisi. Aceasta a fost cea dintâi dragoste a mea în Roma și acum am dobândit-o. Cuvintele nu pot da o ideie cât de îndepărtată despre această operă. Este ca un cânt al lui Omer.

Am și meritat însă pentru viitor o societate așa de bună, căci acum pot să vă împărtășesc că, în sfârșit, Ifigenia e isprăvită, adică e dinaintea mea pe masă în două exemplare de aproape același cuprins, dintre care unul va luă, în curând, drumul spre voi. Primiți-l cu dragoste, căci, firește, nu veți află ce ar fi trebuit să fac, dar veți putea ghici ce am voit.

Văți și plâns, de câteva ori, de rânduri întunecate în scrierile mele, ce arată o apăsare sufletească de care sufer în mijlocul celor mai minunate arătări. De vină eră, înainte de toate, această tovarășă elină a călătoriei mele, care mă siliă să lucrez când ar fi trebuit să privesc.....

.... Unde m'am întreținut îndeosebi cu ea, vreau să însemn aici pe scurt. Când am părăsit pasul Brenner, am scos-o din pachetul cel mai mare și am luat-o la mine. La lacul de Garda, când puternicul vânt de miazăzi mână valurile spre mal, unde eram cel puțin aşa de singur ca eroina mea pe țercul Tauridei, am scris cele dintâi rânduri ale prelucrării celei nouă, cu care am urmat la Verona, la Vicenza, la Padova, dar mai cu spor la Veneția. Pe urmă însă m'am oprit, ba am ajuns la o ideie nouă, anume să scriu Ifigenia din Delfi, și m'aș fi și apucat îndată, dacă desconcentrarea și un simț de datorie față de piesa mai veche nu m'ar fi reținut,

In Roma însă lucrarea înaintă cu toată stăruința. Seară, la culcare, mă pregăteam pentru munca de a două zi, de care mă și apucam îndată ce mă deșteptam. Procedarea mea era simplă de tot; așterneam piesa liniștit pe hârtie, făcând să răsune cadențat sir cu sir și period cu period. Ce s'a ales, veți judecă voi. Eu am învățat mai mult decât am izbutit să fac.

10 Ianuarie.

Aici urmează deci copilul durerii, căci acest nume îl merită Ifigenia pentru mai multe cuvinte. Când am citit-o artiștilor noștri, am însemnat mai multe rânduri dintre care am corectat unele după părerea mea, pe celelalte însă le las aşă, poate va mai îndreptă Herder pe ici-colea. Eu m'am urit cu lucrul.

Fiindcă am amintit de citirea piesei, trebuie să povestesc pe scurt cum s'a întâmplat. Acești tineri, obișnuiați cu acele opere furtunoase și pline de sbucium de mai de mult, așteptau ceva Berlichingian și nu se putură deinde dinătă cu desfășurarea liniștită; dar părțile frumoase și curate le făcuse totuși o impresie adâncă. Tischbein,^{*)} care încă se împăcă greu cu această desbrăcare de aproape ori-ce pasiune, detine la iveală o asemănare sau un simbol frumos. El o asemănă unei jertfe, al cărei fum, abătut de un vânt ușor, se trage pe deasupra pământului, pe când flacăra se înalță cu atât mai liberă. El a demnusat aceasta foarte frumos. Alăturez aici fila.

Și aşă, această lucrare, pe care credeam s'o isprăvesc repede, m'a întreținut și m'a ținut în loc, m'a ocupat și m-a chinuit un sfert de an întreg.....

*

Impresia piesei, la cea dintâi citire, asupra ascultătorilor — în descrierea lui Goethe — poate caracteriza și felul cum opera a fost primită de către publicul german. Foarte puțini au înțeles, dela început, frumusețea și profunditatea ei.

Publicul mare rămase indiferent; el așteptase ceva în genul revoluționar al lui «Götz» sau în cel sentimental

^{*)} Pictor și unul dintre cei mai intimi prieteni ai lui Goethe în Roma; autorul portretului „Goethe în Italia“.

al lui «Werther». Goethe se plângă că Ifigenia «zace ca plumbul prin librării». Cea dintâi reprezentăție publică se dă la 15 Martie 1802 în Weimar, apoi urmă teatrul din Berlin și încetul cu încetul celelalte scene germane. Abia după câteva decenii însă, piesa își dobândă locul cuvenit în literatură și în repertoriul teatrelor germane. Astăzi, Ifigenia este în rândul întâi al acelor creațiuni care alcătuiesc, pentru cele mai mari artiste dramatice germane, ceeace Eminescu numiă «capitalul de roluri».

Goethe atribuia lipsa de succes a reprezentățiilor «Ifigeniei» actorilor, cari nu se pricepeau să scoată la iveală «vrea sufletească» a piesei. E cunoscută vorba lui că toate operele sale sănt «fragmente ale unei mari confesiuni». Așă nu mai începe îndoială că și această piesă cuprinde, sub clasicul veșmânt antic, luptele sufletești ale poetului din timpul când a scris opera. În subciumul lui Oreste și, pe urmă, în tămăduirea lui s'au recunoscut momente din procesul sufletesc prin care trecuse Goethe însuși pe atunci, în figura ideală a Ifigeniei note ale distinsei personalități a doamnei Charlotte v. Stein. Aceasta se vede atât din scrisorile ce i le adresează din Weimar, Iena, Dornburg, Apolda, Ilmenau, pe când creează pentru întâia oară opera, cât și din scrisorile trimise din Italia. Într'una din aceste din urmă scrie, la 13 Ianuarie 1787: «Astăzi pornește și Ifigenia. O de-ai simți câte gânduri au trecut dela tine la mine încoace și încolo, până când a devenit piesa ceeace este».

*

Cât timp va fi främântat Goethe subiectul Ifigeniei în sufletul său înainte de a începe opera însăși, nu se știe. Subiectul l-a luat dela poeții dramatici elini, din Orestia

lui Eschil, din Electra lui Sofocle, din Ifigeniile lui Euripide* și din cartea de povestiri romane a lui Hyginus.

Chiar la poeții elini avem un amestec de diferite elemente: un mit religios despre aducerea Artemidei din Taurida în Elada contopit cu miturile despre eroii dela Troia, cu povestirile despre fărădelegile Pelopizilor, despre întoarcerea lui Agamemnon și soarta lui Oreste.

Izvorul principal al lui Goethe a fost Euripide. Dar poetul german schimbă fundamental spiritul subiectului antic, imprimându-i pecetia concepției moderne, creștine și a concepției sale proprii de viață, la care ajunsese în Weimar și în Italia.

Asupra urmașilor lui Tantal plutește blestemul zeilor pentru sumeția strămoșului. Fapte grozav de crunte se grămădesc una peste alta în neamul lor. Blestemul trece dela tată la fiu. Pe Agamemnon, cel întors biruitor dela Troia, îl ucide soția lui, Clytemnestra, pe aceasta însuși fiul ei, Oreste, răzbunând cu sângele mamei omorul tatălui său. Pe ucigașul de mamă însă îl pândesc și-l prigonesc acum însăjătoarele zeițe ale răzbunării, Furile, — aceste întrupări grozave și grandioase ale mustrărilor conștiinței. Oracolul lui Apolo îi făgăduiește mântuire de chinuri, dacă va aduce sora înapoi din templul Tauridei, unde ea petrece fără voie.

Aici este deosebirea fundamentală între opera poetului elin și aceea a poetului german. La cel dintâi, Oreste răpește icoana Artemidei din templu și îndeplinește astfel porunca zeului, care, drept răsplată, îl scapă de Furii.

---

* Amândouă au apărut în frumoasă traducere românească de P. Dulfu, București (Socec) 1903.

Această concepție curat păgână a vinei și a pocăinței nu putea să rămână, dacă era vorba să se dea subiectului antic o valoare etică care să-l apropie de sufletele noastre.

La Goethe, oracolul este, ca cele mai multe oracole, cu două înțelesuri. Oreste, care nu știe că Diana a măntuit pe Ifigenia, când era să fie jertfită în Aulida, și a adus-o la templul ei în Taurida, trebuie să credă că zeul i-a poruncit să răpească icoana Dianei și numai, după ce s'a vindecat în brațele surorii sale de nebunie, răsare în mintea lui, întunecată până atunci, înțelesul tainic al oracolului: care îl trimetea să aducă înapoi, nu pe sora zeului, ci pe sora *lui*, pe Ifigenia.

Măntuirea lui Oreste în brațele surorii sale a numit-o Goethe «osia piesei» întregi. Ispășirea aceasta nu se întâmplă deci ca la poetul elin prin mâna făcătoare de minuni a unui zeu în urma îndeplinirii poruncilor lui, ci ea se săvârșește prin jertfa dragostei curate a unui suflet fără păcat.

Aici este ceeace s'a numit caracterul religios, creștin al piesei.

Din neamul crunt al lui Tantal a răsărit, «ca printr'o minune», un suflet cu desăvârșire curat: Ifigenia. Ea simte însă, tocmai fiindcă este fără nici o vină, toată vinovăția strămoșilor, pe care ei își și, în orbia patimei lor, n'o simțeau, și ea sufere pentru păcatele săvârșite de alții. Dar fiindcă ea, totdeodată, își iubește din tot sufletul neamul ei cel vinovat, se simte chemată să-l măntuiie de păcate, păstrându-și «mâna și inima curată».

De aceea ea se tulbură și se frământă când împrejurările vor s'o silească ca să-și păteze curățenia sufletului măcar cu o minciună. După o luptă eroică însă,

ea biruie ispita, ori, mai bine zis, ispita se frângé neputincioasă de adevărul acestui suflet curat, care a îmblânzit firea și datinele crude ale unui popor barbar, care a ispășit păcatele strămoșilor, care și-a tămăduit fratele de nebunie, care triumfează, în sfârșit, și asupra patimei regelui.

Ideii fundamentale a piesei — care este totdeaună una din ideile fundamentale ale religiei creștine: că cel curat și fără vină poate să măntuie și pe alții de păcat — i-a dat Goethe însuși cea mai frumoasă expresie în niște versuri pe care le-a scris pe un exemplar al piesei, dăruit unui actor, ce-l încântase prin interpretarea rolului lui Oreste:

„Alle menschlichen Gebrechen
Sühnet reine Menschlichkeit“.

*

Ca formă, «Ifigenia» lui Goethe e recunoscută ca una din cele mai desăvârșite opere ale literaturii universale. Goethe era un artist înzestrat cu un simț pentru armonie care-l pune alătura de artiștii vechei Elade. Iar «Ifigenia» știm cum a refăcut-o și-a prelucrat-o iarăși și iarăși, ca să-i dea acea armonie ideală a formei interne și externe, pe care o purtă în sufletul său și o vedea întrupată în tablourile lui Rafael sau în capodoperile sculpturii antice. «Copilul durerii» își numește el «Ifigenia» pentru truda cea multă întru aflarea formei celei mai apropiate de desăvârșire și nici a cincia prelucrare, făcută în cele mai priințioase împrejurări, nu-l mulțumește încă pe deplin.

În schimb, toată critica a recunoscut că, în această operă, limba germană e adusă la un grad de perfecțiune și de armonie cum nu s'a pomenit nici înainte nici după aceea.

Dintre multele cuvinte de admirație ce s-au scris despre «Ifigenia» lui Goethe, mai caracteristice sănt, de bună seamă, acele ale unui Francez, ale marelui estet H. Taine. Iată cum o caracterizează dânsul în renumita sa carte «Filosofia artei»:

«Ea este frumoasă în proză, dar în versuri, ce deosebire! Aici, vădit, schimbarea felului obișnuit de a vorbi, introducerea ritmului și a metricei dau operei accentul său incomparabil, acea sublimitate senină, acel larg cânt tragic și prelung, la sunetul căruia mintea se înalță deasupra lucrurilor de toate zilele și vede reapărând dinaintea ochilor săi eroii zilelor vechi, rassa uitată a sufletelor primitive și, în mijlocul lor, mărita fecioară, tălmăcitoarea voinței zeilor, păzitoarea legilor, binefăcătoarea oamenilor, în care toate însușirile bune și nobile ale firii omenești se unesc spre a preamări neamul nostru și spre a înalță inima noastră».

Literatură: Goethes Werke, Gera 1897; Goethes Briefe an Frau Charlotte von Stein, Leipzig (Reclam); I. R. Haarhaus, Joh. Wolfgang v. Goethe, Leipzig (Reclam); Iphigenie auf Tauris, Wien (Graeser); Kuno Fischer, Goethes Iphigenie, Heidelberg 1900; A. Bartels, Handbuch zur Geschichte der deutschen Literatur, Leipzig 1906; H. Taine, Philosophie de l'art, Paris 1906.

Ştiri şcolare.

1. Personalul şcoalei şi al internatului.

A. Personalul şcoalei.

1. Directorul:

Dr. Vasile Bologa, profesor ord. şi director definitiv, a propus limba română în clasa III—IV, limba maghiară în clasa IV şi pedagogia de casă în cursul compl., (11 ore pe săpt.) Ani de funcţiune 20.

2. Profesorii:

Eugenia Tordăşianu n. Iovescu, prof. ord. definitivă, a propus aritmetică şi geometria în clasa II—IV, chimia în clasa III, istoria naturală în clasa I—II, desemn în clasa III şi gimnastica în clasa I—IV, (21 ore pe săpt.) Ani de funcţiune 13.

Victor Păcală, prof. ord. definitiv, a propus geografia în clasa I—IV, istoria universală în clasa II şi III, istoria Ungariei în clasa IV, limba germană în clasa I, aritmetică în clasa I şi istoria cu geografia în cursul compl., (21 ore pe săpt.) Ani de funcţiune: 7.

Dr. Ion Borcia, prof. ord. definitiv, a propus limba română în clasa I—II, limba germană în clasa II—IV, limba română şi germană în cursul compl., (20 ore pe săpt.) Ani de funcţiune: 6.

Elisaveta Butean, prof. suplentă definitivă, a propus lucru de mână în clasa I—IV, economia de casă în clasa III, desemnul în clasa II şi IV, (18 ore pe săpt.) Ani de funcţiune: 5.

Ana Ferentiu, prof. suplentă, a propus limba maghiară în clasa I—III, igiena în clasa IV, desemn în clasa I, caligrafie în clasa I—III şi limba maghiară în cursul compl., (19 ore pe săpt.) Ani de funcţiune: 2.

3. Cateheții:

Mateiu Voileanu, asesor consistorial, a propus religiunea elevelor gr.-or. din toate clasele.

Nicolau Togan, protopop gr.-cat., a propus religiunea elevelor gr.-cat. din toate clasele.

4. Instructorii:

Aurel Bratu, profesor gimnazial, a propus fizica în clasa IV (2 ore pe săpt.).

Augustin Bena, absolvent al academiei de muzică din Berlin, a propus muzica vocală în clasa I—IV (5 ore pe săpt.)

Iulius Schaeffer, absolvent al conservatorului de muzică din Lipsca și compozitor, a instruit în forte-piano 24 eleve.

Sabina Brote, a instruit în forte-piano 8 eleve.

Selma Mökesch, absolventă a institutului «Musikschulen-Kaiser» din Viena, a instruit în forte-piano 9 eleve.

Olivia Bardosy, absolventă a școalei superioare pentru profesoare de muzică din Augsburg, a instruit în forte-piano 18 eleve.

Elsa de Heldenberg, absolventă a conservatorului de muzică din Viena, a instruit în violină 11 eleve.

Delia Olariu, absolventă a conservatorului de muzică din Viena, a instruit în forte-piano 19 eleve. (O elevă gratuit).

Elena Petrașcu, directoara internatului, a propus limba franceză, ca studiu facultativ, elevelor din toate clasele.

B. Personalul internatului.

- a) Directorul școalei este totodată și al internatului.
  - b) Directoarea internatului: *Elena Petrașcu*.
  - c) Medic de casă: *Dr. I. Beu*.
  - d) Ajutoare: două guvernante și două bone.
-

2. Materialul de învățământ propus în anul școlar 1907/1908.

a) În cursurile ordinare.

Clasa I.

1. Religiunea și morala, 2 ore pe săptămână, conform dispozițiunii autorităților noastre confesionale.

2. Limba română, 4 ore. Lectură: *a) Proză*: 1. Ariciul și vulpea. 2. Capra cu trei iezi. 3. Cenușotcă. 4. Prâslea cel voinic și merele de aur. 5. Ionea mamei. 6. Povestea lui Harap Alb. 7. Legenda ciocârliei. 8. Legenda privighetoarei. 9. Rândunica și Legendele ei. 10. Domnișorul și legenda lui. 11. Grierul. 12. Ercule și cele 12 isprăvi ale lui. 13. O vânătoare de lei. 14. Alexandru cel mare. *b) Poezii*: 1. Racul, broasca și știuca. 2. Stigletul și ciocârlanul. 3. Înșiră-te Mărgărite. 4. Sfârșit de toamnă. 5. Movila lui Burcel. 6. Iarna. 7. Lupul și cucul. 8. Frământări deșarte. 9. Vestitorii primăverii. 10. Semănătorii. 11. Armingenii. 12. A doua înviere.

Gramatică: Pe baza lecturii: propoziția simplă, părțile ei principale și secundare; părțile vorbirii, cu deosebire substanțivul, adjecțivul și verbul; declinarea și conjugarea în formele lor principale. — Teme în clasă la două săptămâni odată. — Manual: Carte de cetire, de V. Onișiu.

3. Limba Maghiară, 4 ore. Deprindere în cetirea logică cu pronunție și intonare corectă. Învățarea pe înțeles a cuvintelor din piesele citite. Traducere, reproducere și conversație. Lectură: *a) Proză*: 1. A ház. 2. A tücsök és a hangya. 3. Az iskolában. 4. A templom. 5. A fiatal darú. 6. Az elégedetlen fenyőfácska. 7. A légy és a kis fiú. 8. A család. 9. Egy apa és három fia. 10. A község. 11. Az ember. 12. Az oroszlán és az egér. 13. A mértékek. 14. Az állatok. 15. A hún és magyar nép eredete. 16. A fehér ló mondája. 17. Szent István. 18. Szent László. *b) Poezii*: 1. Búcsú a vakációtól. 2. A rab madár (Pósa L.) 3. Fohász (Dobos I.) 4. Az árva (Arany — Gyulai: Népköltségi gyűjtemény). 5. Ősz elején (Petőfi). 6. Szülőföldem szép határa (Kisfaludy K.) 7. A szél és a nap (Gyulai P.).

Pe baza lecturii, analiză gramaticală și sintactică între marginile propoziției simple. Elemente de ortografie. Teme corăspunzătoare în clasă. — Manual de limba maghiară, de Nicolae Bogdan. Partea I.

4. Limba germană, 2 ore. Scriere pe tablă și în caiete. Elementele scrierii corecte. Cetirea, traducerea și reproducerea cuprinsului pieselor: a) *Proză*: 1. Der Fuchs und die Trauben. 2. Der Jahrmarkt. 3. Das Haus. 4. Der Löwe und der Hase. 5. Der Garten. 6. Die Grille und der Schmetterling. 7. Seltsamer Spazierritt. 8. Die zwei Pflugschare. 9. Die Wohltätigkeit. 10. Die Früchte b) *Poezii*: 1. Wind un Sonne. 2. Das Korn. 3. Einkehr. 4. Liebe zu den Eltern. 5. Die traurige Geschicht vom dummen Hänschen. — Deprinderi gramaticale. — Părțile vorbirii, cu deosebire substantivul și verbul. — Teme corăspunzătoare. — Manual de limba germană, de Dr. Constantin Lacea. P. I—II.

5. Aritmetică, 3 ore. Cele 4 operațiuni fundamentale cu numeri întregi, de o numire și de mai multe numiri. Diferite măsuri. Sistemul nostru de bani. Probleme de rezolvat mental, la tablă și în caete. — Manual: Aritmetică pentru școalele medii, de Dr. Beke M. prelucrată de A. Ciortea.

6. Istoria naturală, 2 ore. Zoologia: vertebratele care reprezintă singurătate clase. Botanica: intuirea și descrierea unor plante vii pentru cunoașterea formei și organelor plantelor. — Manual: Curs elementar de botanică și zoologie etc. de G. Chelariu.

7. Geografia, 2 ore. Noțiunile geografice fundamentale. Geografia fizică și politică a Europei, în special a Ungariei și a Austriei. — Manual: Geografie pentru școale civile etc. de A. Márki, trad. de I. Popovici.

8. Lucru de mâna, 2 ore. Zece modele împletite. O căiță și un zăbunel croșetat. Chindisuri, cu puișori în cruci pe ambe părțile egal. (Holbein).

9. Desemn, 1 oră. Măsurarea, împărțirea și compunerea liniilor drepte. Elementele desemnului geometric ornamental, pe baza desemnului la tablă, cu rechizite; deprinderi în desenul liber.

10. Caligrafia, 2 ore. Scriere cu litere latine și gotice.
11. Muzica vocală, 2 ore. Notele din cheia violinei, pauzele, exerciții unisono. Cântece.
12. Gimnastica, 2 ore. Exerciții libere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa II.

1. Religiunea și morala, 2 ore, conform dispozițiunii autorităților noastre confesionale.

2. Limba română, 3 ore. Lectură: *a) Proză*: 1. Fata babei și fata moșneagului. 2. Rândunica și legendele ei. 3. Deucalion. 4. Patimile Demetrei. 5. Apolon în Delos. 6. Niobe și Latona. 7. Două căințe. 8. Plaiul Tătarilor. 9. Ștefan Vodă și Turcii. 10. Romulus și Remius. 11. Domnia și moartea lui Romulus. 12. Urmașii lui Romulus. 13. Horații și Curiații. 14. Menenius Agrippa. 15. Marcius Coriolanus. 16. Pirrus și Fabricius. *b) Poezii*: 1. Cele două spice. 2. Gruia. 3. Lupul și motanul. 4. Soarele și Luna. 5. Condamnarea strugurului. 6. El Zorab. 7. Nunta în codru. 8. Mugur, mugur, mugurel. 9. Mănăstirea Argeșului. — Manual: Carte de cetire, de V. Onițiu.

Gramatică: Pe baza lecturii părțile propoziției și ale vorbirii, formele de declinare și conjugare, mai amănunțit: fraza, propoziții principale și secundare. — Teme în clasă la două săptămâni odată.

3. Limba maghiară, 3 ore. Lectură: *a) Proză*: 1. A kutya. 2. A hálás fiú. 3. A gólya. 4. A macska. 5. A szarka és a gerlice. 6. A ludak. 7. A három testvér. 8. A róka és a holló. 9. Magyarország. 10. Az istenfélő atya. 11. Enyém, tied, övé. 12. A nemeslelkü ellenfél. 13. Nagy Lajos. 14. Hunyadi János. 15. Mátyás király. 16. Kinizsi Pál. *b) Poezii*: 1. Őszi lombok (Szász K.). 2. Árva fiú dala (Pósa L.). 3. A patak és a nefelejts (Gyulai Pál). 4. Füstbe ment terv (Petőfi S.). 5. Falu végén kurta korcsma (Petőfi S.). 6. Itthon (Arany J.).

Din gramatică: propozițiile simple, amplificate și compuse. Conjugarea verbelor regulate, ambele forme în timpurile principale, modul indicativ; declinațiunea substantivelor și compa-

rațiunea adjetivelor. Părțile principale ale propoziției. Exerciții de conversație. Teme scripturistice corăspunzătoare în clasă. — Manual de limba maghiară, de Nicolae Bogdan, P. II.

4. Limba germană, 2 ore. Lectură: a) *Proză*: 1. Der Rabe und der Fuchs. 2. Das Riesenspielzeug. 3. Das zerbrochene Hufeisen. 4. Die Bienen. 5. Eile mit Weile. 6. Das Pferd. 7. Der böse Hund. 8. Der gestorbene Kanarienvogel. 9. Die Sperlinge unter dem Hute. 10. Die Fliegen und die Spinnen. 11. Eine Erzählung. 12. Das gestohlene Pferd. 13. Sprichwörter und Sprüche. 14. Die Familie. 15. Aus der Geographie. 16. Wie die Schildbürger die Glocke versenkten. 17. Die Hunde. b) *Poezii*: 1. Heidenröslein. 2. Der weisse Hirsch. 3. Der Blinde und der Lahme. 4. Der Vater und die drei Söhne. 5. Der betrogene Teufel. — Traducere și reproducerea cuprinsului în limba germană; exerciții de conversație și deprinderi gramaticale. — Manual de limba germană, de C. Lacea, partea I—II.

5. Aritmetică, 3 ore. Repetarea celor învățate în clasa I. Divizibilitatea numerelor, cel mai mare divizor comun, cel mai mic multiplu comun. Cele patru operațiuni cu fracțiuni zecimale. Regula de trei simplă. Calcularea timpului. — Manual: Aritmetică pentru școalele medii, de Beke Manó, în românește de A. Ciortea.

6. Istoria naturală, 2 ore. a) *Zoologie*: Împărțirea sistematică a animalelor vertebrate. Descrierea reprezentanților principali ai animalelor nevertebrate. b) *Botanică*: Împărțirea sistematică a plantelor monocotiledone și dicotiledone. — Manual: Curs elementar de botanică și zoologie etc. de G. Chelariu.

7. Istoria universală, 2 ore. Timpul preistoric. Rase de oameni și familiile de limbi. Istoria popoarelor orientale. Grecia. Timpul eroic și miturile Grecilor. Religia Grecilor. Fundarea și legislațiunea Spartei. Desvoltarea Atenei. Războaiele persice. Epoca lui Pericle. Războiul peloponesiac. Egemonia Thebei. Imperiul macedonean. Cultura Grecilor. — Italia. Timpul eroic al Romei. Primii secoli ai republikei și războaiele de cucerire. Războaiele civile. Triumvirii. Timpul împăraților. Cultura Romanilor. Creștinismul. Căderea imperiului roman. Migrațiunea popoarelor. — Manual: Istoria universală pentru școale civile și superioare de fete, de A. Márki, trad. de I. Popovici.

8. Geografia, 2 ore. Geografia fizică și politică a Europei, Aziei și Africei. — Manual de A. Márki, trad. de I. Popovici.

9. Lucru de mână, 2 ore. O păreche de ciorapi pentru copii. Dantelă filată și cusută. Alfabet brodat. O pungulijă croșetată. Broderie pe tül.

10. Desemn, 3 ore. Geometria descriptivă. Situațiunea și măsurarea punctelor, liniilor și unghiurilor. Cele mai simple figuri plane, precum: triunghiul, patruunghiul și poligonul, apoi formarea cercului și proprietățile principale ale aceluia. Desemnarea celor mai simple ornamente plane.

11. Caligrafia, 1 oră. Scriere cu litere latine și gotice.

12. Muzica vocală, 1 oră. Scale majore (dure), exerciții mai complicate unisono și în două voci. Cântece.

13. Gimnastica, 2 ore. Exerciții libere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa III.

1. Religiunea și morala, 2 ore, conform dispozițiunii autorităților noastre confesionale.

2. Limba română, 3 ore. Lectură cu analiză corăspunzătoare: a) *Proză*: 1. Piramidele. 2. Babilonul și Niniva. 3. Troia. 4. Dacii și Romanii. 5. Amintiri din copilărie, de I. Creangă. b) *Poezii*: 1. Muma lui Ștefan cel mare, de D. Bolintinean. 2. Peneș Curcanul. 3. Frații Jderi. 4. Iarna vine, de V. Alecsandri. 5. Crăciunul în tabără, de Gh. Coșbuc. c) *Stilistică*: Stilul. Podoabele Stilului. Tropii. Defectele stilului. Compoziția stilăra cu genurile deosebite: Descrierea, Narațiunea cu felurile sale. Epistole. Documente din viața practică: chitanță, obligația etc. d) *Versificație*: Proza și Versul. Versificația ritmică și metrică. Strofa. Rima.

In legătură cu materialul percurs: teme scripturistice, la două săptămâni odată. Lectură privată. — Manual: Carte de cetire, pentru cl. III. gimn. și școale super. de fete, de V. Onițiu și Manual de stilistică pentru cl. IV. gimnaz. și a., de I. F. Negruțiu.

3. Limba maghiară, 3 ore. Traducere, analiză și reproducerea cuprinsului pieselor citite cu graiul și în scris, anume:

a) *Proză*: 1. Közmondások. 2. Gondolatok, (báró Eötvös József). 3. Nem úgy verik a cigányt. 4. A hálátlanság. 5. Három kivánság. 6. Nagy Lajos király, mint életmentő. 7. Mátyás király lustái. 8. Nagy Sándor. 9. Aristoteles és Nagy Sándor. 10. Socrates. 11. A vas, az arany. 12. A Balaton eredete. 13. A madarak haszna. 14. Az eszkimók. 15. Coriolanus. 16. A magyarok. 17. Szent István. 18. Hunyadi János. b) *Poezii*: 1. Ki jókör kel, aranyat lel (Kunoss). 2. A tintás üveg (Petőfi S.). 3. Aranyaimhoz (Arany I.). 4. Coriolanus (Tárkányi B.). 5. Est (Petőfi S.). 6. A gólyához (Tompa M.). 7. A celli búcsú (Endrődy S.). 8. Vándormadár (Ábrányi E.).

Pe baza pieselor tractate: exerciții sintactice, etimologice și de conversație. Conjugarea verbelor, modul optativ și imperativ. Propozițiile principale și secundare. Teme scripturistice în clasă. — Manual: Carte de cetești magh. pentru școale secundare, de Dr. I. Crișan și N. Putnoky.

4. Limba germană, 3 ore. Lectură: a) *Proză*: 1. Die Kunst jeden Tag glücklich zu sein. 2. Bunicul și nepotul. 3. Die Tiere und der Mensch. 4. Alexander der Grosse als Knabe. 5. Hercule la răspântie. 6. Krösus und Solon. 7. Sălbaticul recunoscător. 8. Sprichwörter und Sprüche. 9. Krösus und Cyrus. 10. Ce costă mâncul. 11. Tantalus. 12. Romulus und Remus. 13. Das wohlfeile Mittagessen. 14. Bostanul și ghinda. 15. St. Peter mit der Geige. 16. Die gute Mutter. 17. Die Posaune des jüngsten Gerichts. b) *Poezii*: 1. Der Hirtenknabe. 2. Siegfrieds Schwert (Uhland). 3. Die Grenadiere (Heine). 4. Erlkönig (Goethe). 5. Lorelei (Heine). 6. Die Weiber von Weinsberg. (Chamisso). 7. Der Sänger. 8. Der Schatzgräber (Goethe). 9. Der Alpenjäger (Schiller). 10. Der Postillon (Lenau). 11. Das Grab im Busento (Platen).

Pe baza lecturii: exerciții gramaticale și de conversație. — Manual de limba germană, de C. Lacea, partea III și IV.

5. Aritmetică, 2 ore. Repetirea fracțiunilor zecimale. Fracțiunile vulgare. Aplicarea fracțiunilor la regula de trei simplă și compusă. — Manual: Aritmetică pentru școalele medii, de Beke Manó, în rom. de A. Ciortea.

6. Geografia, 1 oră. Completarea cunoștințelor din Geografia politică. Geografia Aziei, Africei, Americei și Australiei. — Manual de A. Márki, trad. de I. Popovici.

7. Istoria universală, 2 ore. Migratiunea popoarelor și formarea statelor nouă. Arabii. Imperiul Germanilor. Luptele dintre papi și împărați. Expedițiile cruciate. Anglia și Franția. Habsburgii. Caracterizarea instituțiilor medievale. Renașterea, invențiunile, descoperirile. Reformațiunea. Războaiele religioane. Epoca lui Ludovic XIV și absolutismul. Revoluțiunea engleză. Revoluțiuni mai nouă. Cultura evului nou. — Manual de A. Márki, trad. de I. Popovici.

8. Chemia, 2 ore. Noțiunile fundamentale din chemia anorganică și organică. Din chemia anorganică: aerul, apa, elementele și compozиțiunile chimice, cristalizarea metaloidelor, clorul, bromul, iodul, fluorul, sulfurul, fosforul, cvarțul, acidul carbonic și oxidul de carbon. Sărurile. Acidele. Metalele. Din chemia organică: hidratele de carbon, zaharul, fermentațiunea și beuturile spirituoase, acidele organice, grăsimile, oleiurile volatile și răsinile, bazele organice, materiile colorante și materiile de proteină. Mineralele mai însemnate. — Manual: Chemia elementară etc. pentru gimnazii, școale civile, prelucrată după Dr. V. Hanko și Dr. H. Szterényi, de A. Vlaicu.

9. Economia de casă, 2 ore. Rolul și chemarea femeii în conducerea economiei de casă. Valoarea bunurilor. Venitul. Cheltuieli de lipsă și de prisoș. Economizare, urmările luxului. Budgetul. Purtarea jurnalului de casă. Aranjarea, ținerea în ordine și curățenia locuinței. Ingrijirea, repararea mobilelor și a articolelor de îmbrăcăminte, gustul și moda. Timpul și modul de procurare a obiectelor economice și a alimentelor; materii stricate și falsificate. Piața.

Cunoștințe fundamentale pentru pregătirea bucatelor. Conservarea alimentelor. Bucătăria, cămara, pivnița și podul.

Impărtirea lucrului în economia de casă. Despre prăsirea și ținerea animalelor de casă folositoare; despre legumărit și despre valoarea productelor economice.

Influența conducerii economiei de casă asupra vieții morale și a stării sociale a familiei. Despre servitorime. Ingrijirea bolnavilor.

10. Lucru de mână, 3 ore. Cârpitul, țesutul și diferite împunsături pe pânză de in. O cămașe femeiască cu broderie albă. Un camizon cu broderie, ambele cusute cu mâna. O ba-tistă brodată. Modele înnodate.

11. Desemn, 2 ore. Geometria descriptivă. Planul. Poziția liniilor drepte și a planului. Cele mai simple corpuri, precum: prisma, piramida, cilindrul, conul, sfera. Desemnul liber.

12. Caligrafia, 1 oră. Exerciții caligrafice, cu litere latine și gotice.

13. Muzica vocală, 2 ore. Exerciții și cântece în 2 și 3 voci.

14. Gimnastica. 1 oră. Exerciții libere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa IV.

1. Religiunea și morala, 2 ore, conform dispozițiunii autorităților noastre confesionale.

2. Limba română, 3 ore. Arta poeziei; Versificațunea; Poezia poporala și artistică; Genurile poetice (în poezia populară și artistică) pe baza analizei pieselor alese din autori români. Viața și activitatea poetilor și scriitorilor mai însemnați din literatura română (secl. 19). Literatura scriitorilor bisericești, a cronicarilor și a istoricilor. În legătură cu materialul percurs: teme scripturistice corăspunzătoare și lectură privată.
— Manual ajutător: Carte de cetire, pentru clasa IV. gimn. și scoale superioare de fete, de V. Onișiu.

3. Limba maghiară, 3 ore. Lectură, traducere și analiză corăspunzătoare: *a) Proză*: 1. A két ajándék. 2. Mátyás Király Gömörben. 3. A halál és a vén asszony. 4. Az okos leány. 5. A haza. 6. Levél (I-II) Petőfitől. 7. Etele és a húnok. 8. A Hunyadiak. 9. A kenyérmezei diadal. 10. Kinizsi Pál. *b) Poezii*: 1. Munka (Dezseri S.). 2. Magyarország címere (Vörösmarty M.). 3. Szülőföldem szép határa, (Kisfaludy K.). 4. Füstbe ment terv (Petőfi S.). 5. A lengyel anya (Tóth K.).

Literatura maghiară în liniamente principale, epoca: păgânismului, creștinismului, luptelor religioase și naționale, decadenții literaturii naționale, classicismului și a poeziei naționale, cu principalii reprezentanți. Teme scripturistice corăs-

punzătoare. — Manual: Carte de cetire magh. pentru școale secundare etc. de Dr. Crișan și Putnoky.

4. Limba germană, 3 ore. Lectură: a) *Proză*: 1. Das wohlfeile Mittagessen. 2. Sănătatea este o comoară mare. 3. Die Völkerwanderung. 4. Cocorii lui Ibycus. 5. Plato. 6. Gesundheit ist ein grosser Schatz. 7. Sanct Peter mit der Geige. 8. Sprichwörter und Sprüche. 9. Intemeierea cetății Deva. 10. Lohengrin. 11. Die Posaune des Gerichtes. b) *Poezii*: 1. Die Rache (Uhland). 2. Das Grab im Busento (Platen). 3. Der Zauberlehrling (Goethe). 4. Der Ring des Polykrates (Schiller). 5. Die drei Zigeuner. 6. Der offene Schrank. 7. Die Heideschenke (Lenau). 8. Des Sängers Fluch. 9. Der blinde König. 10. Die Kapelle (Uhland). 11. Johanna Sebus (Goethe). 12. Die Bürgschaft (Schiller).

Biografiile lui Goethe, Schiller, Uhland, Lenau și Heine. — Cetire din «Märchen» de Hauff și din «Wilhelm Tell» de Schiller. — Manual de limba germană de C. Lacea, partea III și IV.

5. Aritmetică, 2. ore. Repetarea calculării cu fracții. Procente, interesele, rabatul, agiul, calcularea câștigului și a pierderii în procente. Raportul și proporțiunea. Regula catenară și calculul de alegăriune. Măsuri și monete mai însemnante din străinătate și raportul dintre acelea și monetele și măsurile noastre. — Manual: Aritmetică pentru școalele medii, de Beke Manó, în rom. de A. Ciortea.

6. Geometria, 1 oră. Elementele geometriei. Suprafața triunghiului și a poligoanelor. Suprafața și volumul corpurilor geometrice mai simple. — Manual: Planimetria constructivă pentru școalele medii, de L. Fodor și Dr. A. Wagner. P. I. pentru cl. III. gimn., în rom. de Iosif Hossu.

7. Fizica, 2 ore. Proprietățile generale ale corpurilor și stările lor de agregăriune. Elemente din mehanica corpurilor solide, lichide și gazoase. Efectele căldurii asupra corpurilor. Noțiuni elementare de acustică. Fenomenele fundamentale de lumină. Fenomene fundamentale magnetice și electrice. Aparatelor mai simple și mai de însemnatate pentru înțelegerea diferitelor fenomene fizice. — Manual: Fizică pentru școale poroale, de D. Făgărășan.

8. **Igiena**, 2 ore. Noțiuni anatomicе și fiziologice, cu observări privitoare la îngrijirea ce este a se da fiecărui organ în special. Alimente. Îngrijirea bolnavilor. Primul ajutor în caz de accidente. — Manual: Higiena poporala, de Dr. G. Vuia.

9. **Istoria patriei**, 3 ore. Istoria pragmatică a Ungariei. În liniamente generale și pe baza desvoltării istorice, cunoștințe din constituția patriei. — Manual: Istoria Ungariei de L. Mangold trad. de V. Goldiș.

10. **Geografia matematică**, 1 oră. Universul. Forma pământului și dovezile privitoare la aceasta. Mișcarea aparentă zilnică a bolții cerești. Sferele. Coordinatele. Rotațiunea pământului și urmările ei. Despre lungime și latime geografică. Mișcarea aparentă anuală a soarelui. Rotațiunea și revoluțiunea pământului. Ecliptică. Anotimpuri și zone. Luna și mișările ei. Mărimea, suprafața și constituția fizică a lunăi. Intunecimi de soare și de lună. Despre timp și măsura lui. Soarele, planetele și sateliții lor. Evoluția astronomiei planetare.

11. **Lucru de mâna**, 3 ore. Ștergar sau alt obiect cu broderie artistică à-jour cu ciucuri înnodăți. Croirea albiturilor și a hainelor. Broderii artistice.

12. **Desemn**, 2 ore. Peisage, figuri deosebite de ființe, de obiecte și ornamente umbrite și colorate.

13. **Muzica vocală**, 2 ore. Exerciții în 2 și 3 voci. Cântece.

14. **Gimnastica**, 1 oră. Exerciții libere și la aparate. Jocuri gimnastice.

La instrucția din limba franceză ca obiect facultativ, au participat 84 eleve, fiecare clasă câte 2 ore pe săptămână.

La instrucția în piano-forte și violină au participat 90 eleve.

Din limba maghiară, germană și franceză s-au ținut neîntrerupt conversații cu elevele interne, sub conducerea directoarei, profesorilor și guvernantelor.

Superiorul clasei I. a fost Victor Păcală.

” ” II. ” ” Eugenia Tordășianu.

” ” III. ” ” Elisaveta Butean.

” ” IV. ” ” Dr. Ion Borcia.

b) Cursul complementar.

În cursul complementar s'a predat:

1. *Limba și literatura română* (3 ore), prin *Dr. I. Borcia*.
2. *Istoria și Geografia* (3 ore), prin *Victor Păcală*.
3. *Pedagogia de casă* (2 ore), prin *Dr. V. Bologa*.
4. *Limba maghiară* (2 ore), prin *Ana Ferențiu*.
5. *Limba germană* (2 ore), prin *Dr. I. Borcia*.
6. *Limba franceză* (3 ore), prin *Elena Petrașcu*.
7. *Lucru de mână* (5 ore), prin *Eufemia Catona*, iar din
1 Martie a. c. prin *Ana Broștean*.
8. *Pictură* (2 ore), prin *Lotte Goldschmidt*.

9. *Muzica instrumentală* (fortepiano sau violină), prin *Julius Schaeffer, Sabina Brote, Selma Mökesch, Olivia Bardosy, Delia Olariu și Elza de Heldenberg*.

Cursul complementar se susține și pentru viitor în sensul statutului de organizare al școalei. (Vezi: Înștiințare pentru anul viitor, pag. 42).

**3. Conspectul elevelor înmatriculate în anul școlar
1907/1908.**

Nr.	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
<i>Clasa I.</i>			
1	Aurora Băițan	Liteni (Suceava)	Bucovina
2	Ana Balya	Săpânța	Máramaros Maramurăș
3	Maria Bologa	Nagyszeben — Sibiu	Szeben — Sibiu
4	Cornelia Bredicean	Lugos — Lugoș	Krassó-Szörény Caraș-Severin
5	Elena Chidu	Râmnic-Vâlcea	România
6	Eugenia Ciocan	Săcădate	Szeben — Sibiu
7	Maria Deac	Roșia-de-Secaș	Alsófehér Alba-inferioară
8	Ana Doican	Veștem	Szeben — Sibiu
9	Lucreția C. Eftimie	Tg. Trotuș (Bacău)	România
10	Margareta Gheorgiu	Robești (Vâlcea)	"
11	Sabina Hădan	Rădulești	Hunyadvár Hunedoara
12	Lucia Hosszu	Déva — Deva	"
13	Margareta Iuhász	Nagyvárad	Bihar -- Bihar
14	Eleonora Lobonțiu	Oradea-mare	Alsófehér Alba-inferioară
15	Dorina Maier	Hăpria-română	Maros-Torda Murăș-Turda
16	Maria Milea	Toplița	Szeben — Sibiu
17	Alexandrina Moldovan	Șelimbăr	Hunyadvár Hunedoara
18	Lucia Păltinean	Déva — Deva	România
19	Florica I. Pamfilie	Râmnic-Vâlcea	"
20	Eugenia Petric	Câmpulung	Szeben — Sibiu
21	Paraschiva Popovici	Nagyszeben — Sibiu	"
22	Eugenia Poruțiu	Ruși	Torda-Aranyos Turda-Arieș
23	Albertina Schwarz	Cianul deșert	Szeben — Sibiu
		Tălmaciul-mare	

Nr.	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
24	Constanța Roman	Luncoiu-de-sus	Hunyadvár
25	Constanța Stoia	Surdulești (Teleorman)	Hunedoara
26	Felicia Tămășdan	Pauliș	România
27	Elena Tâmăpanar	Galeș	Arad
28	Alexandrina Tripon	Beszterce — Bistrița	Szeben — Sibiu
29	Felicia Vulcu	Săliște	Beszterce-Naszod
			Bistrița-Năsăud
			Szeben — Sibiu
<i>Clasa II.</i>			
1	Ida Balea	Moldova-nouă	Krassó-Szörény
2	Lavinia Barcianu	Nagyszeben — Sibiu	Caraș-Severin
3	Constanța Bohățiel	Supurul-de-sus	Szeben — Sibiu
4	Maria Boroian	București	Szilágy-Selagiu
5	Elena Boșca	Horez (Vâlcea)	România
6	Amalia Bran	Teaca	„
7	Emilia Chicin	Nădlac	Kolozs — Cluj
8	Paraschiva Ciocănel	Glâmboaca	Csanád — Cenad
9	Aurelia Cioran	Nagyszeben — Sibiu	Szeben — Sibiu
10	Emilia Cioran	București	„
11	Emilia Dandea	Bucium-Sat	„
12	Maria Draia	Tornatec	Alsó-Fehér
13	Natalia Dragits	Săliște	Alba-inferioară
14	Maria Duma	Jabenița	Hunyadvár
15	Aglaia Isopescul	Vicovul-de-jos	Hunedoara
16	Irma Lazar	Oravița	Szeben — Sibiu
17	Lucia Felicia Lucuța	Șiria	Maros-Torda
18	Lucreția Marinescu	Porumbacul-infer.	Murăș-Turda
19	Emilia Mladin	Șilindia	Bucovina
			Krassó-Szörény
			Caraș-Severin
			Arad
			Fogaras — Făgăraș
			Arad

Nr.c.	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
20	Lucreția Moga	Nagyszeben — Sibiu	Szeben — Sibiu
21	Iuliana Moldovan	Nagyvárad Oradea-mare	Bihar — Bihor
22	Ana Pandrea	Ghijasa-de-jos	Nagy-Küküllő Târnava-mare
23	Elena Pinciu	Nagyszeben — Sibiu	Szeben — Sibiu
24	Stana Piso	Mohu	„ „
25	Maria Popovici	Ruși	„ „
26	Paraschiva Popovici	Cichindeal	„ „
27	Maria Pop	Bereck — Brețcu	Háromszék Treiscaune
28	Lucreția Predovici	Amnaș	Szeben — Sibiu
29	Pompilia Predovici	Vingard	Alsó-Fehér Alba-inferioară
30	Silviu Spornic	Veștem	Szeben — Sibiu
31	Valeria Stănilă	Ribița	Hunyadvár Hunedoara
32	Virginia Stănilă	Vale	Szeben — Sibiu
33	Zoe Stroia	Nagyszeben — Sibiu	„ „
34	Hortensia Șinca	Biscarea	Hunyadvár Hunedoara
<i>Clasa III.</i>			
1	Paraschiva Acelenescu	Galeș	Szeben — Sibiu
2	Elena Adamovici	Bucium-Poeni	Alsófehér Alba-inferioară
3	Maria Antal	Toplița	Maros-Torda
4	Eugenia Barbu	Szász-Régen	Murăș-Turda
5	Victoria Bărdaș	Reghinul-săsesc	„ „
6	Aurelia Bârsan	Bata	Krassó-Szörény Caraș-Severin
7	Regina Bran	Brassó — Brașov	Brassó — Brașov
8	Wilhemina Borda	Benefalau	Szilágy-Selagiu
9	Elisaveta Comșa	Beszterce — Bistrița	Beszterce-Naszod Bistrița-Năsăud
10	Matilda Corcea	Zernești	Fogaras — Făgăraș
		Varadia	Temes — Timiș

Nr. c.	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
11	Livia David	Bucium-Şasa	Alsófehér Alba-infer.
12	Elena Gabor	Tiuş	" "
13	Aloizia Faşy	Sârbi	Szatmár — Sătmăr
14	Eugenia Halmágyi	Comana-infer.	Fogaras — Făgăraş
15	Felicia Lobonțiu	Hăpria-română	Alsófehér Alba-inferioară
16	Elisaveta Marchiș	Tamaia	Szatmár — Sătmăr
17	Elvira Moişiu	Miskolc	Borşod
18	Florica Moșoiu	Drăgăşani	România
19	Delia Olariu	Cujir	Hunyadvár Hunedoara
20	Mărioara Olariu	Nagyszeben — Sibiu	Szeben — Sibiu
21	Mărioara Oprea	Vajdahunyad Hunedoara	Hunyadvár Hunedoara
22	Eugenia Oprişa	Brăd — Brad	"
23	Cornelia A. Popescu	Nagyszeben — Sibiu	Szeben — Sibiu
24	Cornelia D. Popescu	Ofcea	Torontál Torontal
25	Valeria D. Popescu	"	"
26	Gabriela Popovici	Szeged — Seghedin	Csongrád
27	Eleonora Spornic	Veştem	Szeben — Sibiu
28	Ioana Szabó	Székelykeresztur	Udvarhely
29	Victoria Tintorescu	Horez (Vâlcea)	România
30	Roza Vajna.	Zsáka	Bihar — Bihor
<i>Clasa IV.</i>			
1	Lucia Albu	Brăd — Brad	Hunyadvár Hunedoara
2	Hortensia Anastasiu	Craiova	România
3	Minerva Baciu	Hátszeg — Hațeg	Hunyadvár Hunedoara
4	Ana Bologa	Cincu-mare	Nagy-Küküllő Târnava-mare
5	Maria Bulza	Brăd — Brad	Hunyadvár Hunedoara

Nr. c.	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
6	Elisaveta Cartianu	Corcova (Mehedinți)	România
7	Paraschiva Ciocan	Glâmboaca	Szeben — Sibiu
8	Sofia Ciora	Gioagiul-de-sus	Alsófehér Alba-inferioară
9	Natalia Ciorogariu	Pecica-română	Arad
10	Lucreția Dragomir	Porțești	Szeben — Sibiu
11	Silvia Foltuțiu	Feneriș	Bihar — Bihor
12	Gabriela Manu	Beszterce — Bistrița	Beszterce-Naszod Bistrița-Năsăud
13	Elena Mezin	Nereu	Torontál Torontal
14	Irina Mihályi	Máramarossziget Sighetul-Marmăriei	Máramaros Maramurăș
15	Iustina Mihályi	" "	"
16	Magdalena Nestorescu	București	România
17	Maria Oncioiu	Brassó-Brașov	Brassó — Brașov
18	Maria Oprean	Sântmiclăușul-mare	Torontál Torontal
19	Viorica Oprean	"	"
20	Ana Perea	Gușterița	Szeben — Sibiu
21	Aurelia Popovici	Leșnic	Hunyadvár Hunedoara
22	Elena Popovici	Lugos — Lugoș	Krassó-Szörény Caraș-Severin
23	Florica Popovici	Tânțari	Fogaras — Făgăraș
24	Maria Popp	Nagyszeben — Sibiu	Szeben — Sibiu
25	Veturia Predovici	Mercheașa	Nagy-Küküllő Târnava-mare
26	Elvira Răuț	Râmnic-Vâlcea	România
27	Alexandrina Rus	Dés — Dej	Szolnok-Doboka Solnoc-Dobâca
28	Silvia Rus	" "	"
29	Victoria Șanta	Boian	Nagy-Küküllő Târnava-mare
30	Florica Secoșan	Toracul-mare	Torontál Torontal
31	Olivia Sîrbu	Nagyszeben — Sibiu	Szeben — Sibiu

Nr. c.	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
32	Livia Spătan	Sacul	Krassó-Szörény Caraş-Severin
33	Cornelia Stefani	Birchiş	" "
34	Viorica Ursu	Curtici	Arad
35	Margareta Vajna.	Zsáka	Bihar — Bihor
<i>Cursul complementar.</i>			
1	Livia Albulescu	Nevrincea	Krassó-Szörény Caraş-Severin
2	Maria Cartianu	Corcova (Mehedinți)	România
3	Florica Ciuciu	Baia-de-Criş	Hunyadvár Hunedoara
4	Elena Goia	Nagyvárad Oradea-mare	Bihar — Bihor
5	Cornelia Moșoiu	Bran	Fogaras — Făgăraş
6	Paraschiva Oancea	Brezoii	România
7	Octavia Perian	Criştiori	Hunyadvár Hunedoara
8	Camila Pop	Blaj	Alsófehér Alba-inferioară
9	Otilia Varga-Popovici	Szentkeresztbánya	Udvarhely
10	Silvia Selăgianu	Becicherecul-mare	Torontál Torontal
11	Virginia Stănescu	Bucureşti	România
12	Florica Ungur	Târnova	Hunyadvár Hunedoara
13	Sidonia Ursu	Curtici	Arad
14	Maria Ursuleac	Kolozsvár — Cluj	Kolozs — Cluj
15	Iuliana Vajna.	Zsáka	Bihar — Bihor
<i>Conspectul elevelor din internat.</i>			
1	Elena Adamovici	Bucium-Poeni	Alsófehér Alba-inferioară
2	Lucia Albu	Brád — Brad	Hunyadvár Hunedoara
3	Livia Albulescu	Nevrincea	Krassó-Szörény Caraş-Severin
4	Hortensia Anastasiu	Craiova	România

Nr. c	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
5	Maria Antal	Toplița	Maros-Torda Murăș-Turda
6	Minerva Baciu	Hátszeg — Hațeg	Hunyadvár Hunedoara
7	Ana Balya	Săpânța	Máramaros Maramurăș
8	Ida Balea	Moldova-nouă	Krassó-Szörény
9	Eugenia Barbu	Szászrégen	Caraș-Severin
10	Aurora Băițan	Reghinul-săesc	Maros-Torda
11	Aurelia Bârsan	Liteni (Suceava)	Murăș-Turda
12	Constanța Bohățiel	Brassó — Brașov	Bucovina
13	Vilhelmina Borda	Supurul de sus	Brassó — Brașov
14	Maria Boroian	Beszterce — Bistrița	Szilág — Selagiu
15	Elena Boșca	București	Beszterce-Naszod
16	Amalia Bran	Horez (Vâlcea)	Bistrița-Năsăud
17	Cornelia Bredicean	Teaca	România
18	Maria Bulza	Lugos — Lugos	"
19	Elisaveta Cartianu	Brăd — Brad	Kolozs — Cluj
20	Maria Cartianu	Corcova (Mehedinți)	Krassó-Szörény
21	Emilia Chicin	" "	Caraș-Severin
22	Elena Chidu	Nădlac	Hunyadvár
23	Emilia Cioran	Râmnic-Vâlcea	Hunedoara
24	Sofia Ciora	București	România
25	Natalia Ciorogariu	Gioagiul-de-sus	"
26	Florica Ciuciu	Pecica-română	Alsóféhér
27	Elisaveta Comșa	Baia-de-Criș	Alba-inferioară
28	Matilda Corcea	Zernești	Arad
29	Livia David	Varadia	Hunyadvár
30	Maria Draia	Bucium-Şasa	Hunedoara
		Tomnatec	

Nr. c.	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
31	Olga Draia	Abrudbánya — Abrud	Alsófehér Alba-inferioară
32	Natalia Dragits	Săliște	Szeben — Sibiu
33	Maria Duma	Jabenița	Maros-Torda Murăș-Turda
34	Lucreția C. Eftimie	Tg. Trotuș (Bacău)	România
35	Aloizia Fașy	Sârbi	Szatmár — Sătmar
36	Elena Gabor	Tiuș	Alsófehér Alba-inferioară
37	Margareta Gheorghiu	Robești (Vâlcea)	România
38	Elena Goia	Nagyvárad Oradea-mare	Bihar — Bihor
39	Eugenia Halmágyi	Comana-infer.	Fogaras — Făgăraș
40	Lucia Hosszu	Déva — Deva	Hunyadvár Hunedoara
41	Margareta Iuhász	Nagyvárad Oradea-mare	Bihar — Bihor
42	Aglaia Isopescul	Vicovul-de-jos	Bucovina
43	Irma Lazar	Oravița	Krassó-Szörény Caraș-Severin
44	Eleonora Lobonțiu	Hăpria-română	Alsófehér Alba-inferioară
45	Felicia Lobonțiu	" "	" "
46	Lucia F. Lucuța	Şiria	Arad
47	Dorina Maier	Toplița	Maros-Torda Murăș-Turda
48	Gabriela Manu	Beszterce-Bistrița	Beszterce-Naszod Bistrița-Năsăud
49	Elisaveta Marchiș	Tamaia	Szatmár — Sătmar
50	Lucreția Marinescu	Porumbacul-inferior	Fogaras — Făgăraș
51	Elena Mezin	Nereu	Torontál Torontal
52	Emilia Mladin	Şilindia	Arad
53	Irina Mihályi	Máramarossziget	Máramaros
54	Iustina Mihályi	Sighetul Marmației	Maramurăș
55	Alexandrina Moldovan	" "	"
56	Iuliana Moldovan	Déva — Deva Nagyvárad Oradea-mare	Hunyadvár Hunedoara Bihar — Bihor

Nr. c.	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
57	Cornelia Moșoiu	Bran	Fogaras—Făgăraș
58	Florica Moșoiu	Drăgășani	România
59	Elvira Moțiu	Miskolc	Borsod
60	Magdalena Nestorescu	București	România
61	<i>Maria Oancea</i>	Brezoi	"
62	Paraschiva Oancea	"	"
63	Delia Olariu	Cujir	Hunyadvár Hunedoara
64	Maria Oncioiu	Brassó — Brașov	Brassó — Brașov
65	Marioara Oprea	Vajdahunyad Hunedoara	Hunyadvár Hunedoara
66	Maria Oprean	Sântmiclăușul-mare	Torontál Torontal
67	Viorica Oprean	" "	"
68	Eugenia Oprișa	Brád — Brad	Hunyadvár Hunedoara
69	Lúcia Păltineanu	Râmnic-Vâlcea	România
70	<i>Maria Păltineanu</i>	" "	"
71	Eugenia Petric	Nagyszeben — Sibiu	Szeben — Sibiu
72	Camila Pop	Blaj	Alsófehér Alba-infer.
73	Cornelia D. Popescu	Ofcea	Torontál Torontal
74	Valeria D. Popescu	"	"
75	Aurelia Popovici	Lešnic	Hunyadvár Hunedoara
76	Elena Popovici	Lugos — Lugoș	Krassó-Szörény Caraș-Severin
77	Florica Popovici	Tânțari	Fogaras—Făgăraș
78	Gabriela Popovici	Szeged — Seghedin	Csongrád Ciongrad
79	Eugenia Poruțiu	Cianul deșert	Torda-Aranyos Turda-Arieș
80	Elvira Răuț	Râmnic-Vâlcea	România
81	Constanța Roman	Lunciol-de-sus	Hunyadvár Hunedoara
82	Silvia Rus	Dés — Dej	Szolnok-Doboka Solnoc-Dobâca

Nr. c.	Numele eleviei	Locul nașterii	Comitatul
83	Alexandrina Rus	Dés — Dej	Szolnok-Doboka Solnoc-Dobâca
84	Ioana Szabó	Székelykeresztur	Udvarhely
85	Florica Secoşan	Toracul-mare	Torontál Torontal
86	Silvia Selăgianu	Becicherecul-mare	"
87	Albertina Schwarz	Tălmaciul-mare	Szeben — Sibiu
88	Livia Spătan	Sacul	Krassó-Szörény Caraş-Severin
89	Virginia Stănescu	Bucureşti	România
90	Virginia Stănilă	Vale	Szeben — Sibiu
91	Constanța Stoia	Surdulești (Teleorman)	România
92	Hortensia Șinca	Biscarea	Hunyadvár Hunedoara
93	Cornelia Ștefani	Birchiș	Krassó-Szörény Caraş-Severin
94	Felicia Tămăşdan	Pauliș	Arad
95	Victoria Tintorescu	Horez (Vâlcea)	România
96	Alexandrina Tripon	Beszterce — Bistrița	Beszterce-Naszod Bistrița-Năsăud
97	Florica Ungur	Târnova	Hunyadvár Hunedoara
98	Sidonia Ursu	Curtici	Arad
99	Viorica Ursu	"	"
100	Maria Ursuleac	Kolozsvár — Cluj	Kolozs — Cluj
101	Juliana Vajna	Zsáka	Bihar — Bihor
102	Margareta Vajna	"	" "
103	Roza Vajna	"	" "
104	Otilia Varga-Popovici	Szentkeresztbánya	Udvarhely
105	Felicia Vulcu	Seliște	Szeben — Sibiu

Nota. Elevele, al căror nume s'a tipărit cu litere cursive, au frecuentat școala elementară a „Reuniunii femeilor române“ din Sibiu. — Pentru elevele din România nu sunt indicate județele (comitatele).

I. Date statistice după clase

despre eleve înmatriculate la școala civilă de fete a Asociației pro 1907/1908.

III. Date statistice

despre elevele adăpostite în internatul școalei civile de fete a Asociației în an. școl. 1907/1908.

5 Mijloacele de învățământ.

A. Biblioteca corpului profesoral.

I. Cărți.

α) Dăruite:

1. I. Bianu și N. Hodoș, *Bibliografia românească veche*, Tom. II. Fasc. III. București 1907.
2. Dr. C. Iormescu și I. Popa-Burcă, *Harta agronomică a României*. București 1907.
3. I. Bianu, *Catalogul manuscriptelor românești*. Tom. I. București 1907.
4. V. Roșu, *Studiu asupra irigațiunilor în România*. București 1907.
5. Ad. Locusteanu și I. S. Petrescu, *Istoria romană de Titus Livius*. Tom. III. Cap. XXI—XXX. București 1907.
6. D. A. Sturdza, *L'Académie roumaine en 1906—7*. București 1907.
7. Analele Academiei române, seria II, tom. XXIX, partea administrativă. București 1907.
8. Analele Academiei române, seria II, tom. XXIX, secția științifică. București 1907.
9. Analele Academiei române, seria II, tom. XXIX, secția istorică. București 1907.
10. Analele Academiei române, seria II, tom. XXIX, secția literară. București 1907.

β) Cumpărate:

11. C. Sandu, *Selecțiunea metodică a cerealelor*. București 1907.
12. J. Payot, *Educația voinței*. București 1907.
13. St. O. Iosif și D. Anghel, *Legenda Funigeilor*. București 1907.
14. C. Sandu-Aldea, *Pe drumul Bărăganului*. București 1908.
15. M. Sadoveanu, *Insemnările lui Neculai Manea*. București 1908.
16. M. Sadoveanu, *Vremuri de bejenie*. București 1907.
17. I. L. Caragiale, *Teatru*. București 1908.

18. P. Ispirescu, *Poveștile unchiașului sfătos*. București 1907.
19. C. Rădulescu-Motru, *Puterea sufletească*. București 1908.
20. G. Gârda, *Bănatu'i fruncea*. Budapest 1908.
*
21. C. Hodoș, *Martirii*. București 1908.
22. M. Eminescu, *Proză*. București 1908.
23. E. Farago, *Şoapte din umbră*. Craiova 1908.
24. E. Farago, *Traduceri libere. (Versuri)*. Craiova 1908.

B. Biblioteca elevelor.

1. N. Urechia, *În Bucegi*. București 1907.
2. G. Petrov, *Pe urmele lui Hristos*. București 1908.
*
3. *Der neue Bund in hundert Darstellungen alter und neuer Meister*. Leipzig 1903.
4. G. H. Poezii pentru copii. București 1908.
5. N. Urechia, *Gâze*. București 1908.

II. Reviste și ziare.

α) dăruite de redacțiuni:

1. «Transilvania», Sibiu.
2. «Telegraful Român», Sibiu.
3. «Voința Națională», București.
4. «Drapelul», Lugoș.
5. «Școala și Biserica», București.

β) abonate:

6. «Luceafărul», Sibiu.
7. «Pädagogische Studien», Dresden.
8. «Magyar Paedagogia», Budapest.
9. «Amicul Tinerimei», București.
10. «Convorbiri literare», București.
11. «Revista literară și științifică», București.

III. Rechizite de învățământ și mobile.

1. Elementul galvanic — Grenet.
2. 36 de paturi de fier.
*

Direcțunea împlinește o plăcută datorie, aducând cele mai vii mulțamiri tuturor p. t. binefăcători, onorabilelor societăți și redacțiuni, cari au binevoit a contribu la înmulțirea mijloacelor de învățământ pentru școala noastră.

6. Din cronică școalei și a internatului.

Anul școlar s'a început la 1 Septembrie 1907 st. n.

In decursul anului școala a fost vizitată de d-l *Iosif St. Suluțu*, președintul Asociației, ca delegat al comitetului, de d-l *Alexandru Munka*, inspector regesc de școale și de d-l *Ludovic Mirtse*, subinspector regesc de școale. In 10 și 11 Februarie, apoi în 22 și 23 Maiu 1908, a fost vizitată școala de d-l *Ștefan Gyöngyössy*, ca delegat al ministerului regesc de culte și instrucție publică.

Agendele curente școlare, didactice și administrative ale institutului, s'a pertractat în 12 conferințe.

*

Starea sanitatără. In cursul anului școlar 1907/8 a fost deplin mulțamitoare.

Elevele se dă ocaziune a ieși cât mai des la preumblare, a face exerciții gimnastice și a se recrea în grădina institutului. In cursul iernii patinează în orele libere și urmează școala de dans în edificiul propriu al școalei.

In 15 Aprilie 1908 au fost revaccinate elevele născute în 1897 prin medicul institutului nostru.

*

In postul Paștilor s'a mărturisit și cume ne catheheșii și parohii ambelor confesiuni române.

Excursiuni școlare sub conducerea corpului profesoral s'a făcut în 14 Octombrie 1907; iar în 17 Iunie 1908, cu elevele din clasa IV civ. și cursul compl., la stabilimentul de lumină electrică și de lemnării în comunele Sadu și Râul Sadului.

In decursul anului școlar elevele din clasele superioare au cercetat Muzeul Asociației și Muzeul Bruckenthal din Sibiu.

*

Festivități solemnă, la care au participat elevele institutului, au fost :

Serbarea onomasticei *Maiestății Sale, Impăratului și Regelui nostru Francisc Iosif I* la 4 Octombrie 1907.

Serbarea școlară din 19 Noemvrie 1907, în memoria fericei *Impărătese și Regine Elisabeta*.

---

7. **Examenele.**

Examenele de primire s-au ținut în 3 Septembrie n. 1907.

Examenele publice dela finea anului școlar se vor țineă din 22—28 Iunie st. n. după programa următoare:

Luni în 22 Iunie.

a) înainte de ameazi:

dela 8—11 ore Religiunea cu elevele din toate clasele civile.
dela 11—12 ore Limba franceză, clasa IV.

b) după ameazi:

dela 3—6 ore Clasa I civilă, din studiile: Limba română, Limba maghiară și Limba germană.

Marți în 23 Iunie.

a) înainte de ameazi:

dela 8—11 ore Clasa III civilă, din studiile: Istoria universală, Limba maghiară și Chemie.

b) după ameazi:

dela 3—6 ore Clasa II civilă, din studiile: Limba maghiară Geografia și Limba germană.

Miercuri în 24 Iunie.

a) înainte de ameazi:

dela 8—11 ore Clasa IV civilă, din studiile: Limba maghiară, Istoria patriei, Aritmetică și Limba română.

b) după ameazi:

dela 3—6 ore Muzica instrumentală (piano, violină) cu elevele din clasa I și II civilă.

Joi în 25 Iunie.

a) după ameazi:

dela 3—6 ore Muzica vocală și instrumentală (piano, violină)
cu elevele din clasa III și IV civilă.

Duminică în 28 Iunie.

a) înainte de ameazi:

dela 11—12 ore Încheierea solemnă a anului școlar și distribuirea atestatelor.

Lucrurile de mâna, de caligrafie și desemn, sunt expuse în decursul examenelor într'una din salele institutului.

---

8. Înștiințare pentru anul viitor.

In clasa I a școalei civile de fete se primesc eleve:

- a) care arată prin *atestat de botez*, că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani și*
- b) dovedesc prin *atestat școlar*, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui *examen de primire*, că sunt bine orientate în materialul de învățământ prescris pentru clasa a IV-a elementară.*

In celealte clase ale școalei civile de fete se primesc eleve, care dovedesc prin *atestat școlar*, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare la școale de categoria școalei civile.

Fără asemenea atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V și VI dela școală elementară-poporala, primirea în ori-care clasă a școalei civile, ce corespunde vîrstei elevei, se poate face numai pe baza unui *examen de primire*, depus cu succes înaintea corpului profesoral al școalei, în sensul ordinațiunii ministerului regesc-ungar de culte și instrucție publică, dto 11 August 1887, Nr. 29,000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, care se înmatriculează întâiadată la școala noastră, *au să producă atestat școlar, atestat de botez și certificat de revaccinare.*

In *cursul complementar* (supletor), împreunat cu școala civilă de fete a Asociației în sensul §-lui 6 din statutul de organizare al școalei, se primesc eleve, care au absolvat patru clase civile (secundare). Se pot primi și eleve, care au absolvat cu calculi buni numai *două clase civile*, dacă au trecut de 15 ani și sunt împedecate a absolvă cele patru clase civile.

Înscrierile pentru anul școlar 1907/1908 se pot face din 1—6 Septembrie 1908, *stil nou*.

Examenele de emendare, se țin în 2 Septembrie 1908 st. n. la 8 ore a. m., cu elevele care s-au anunțat la direcție.

In 3 Septembrie 1908 st. n. la 8 ore a. m. se țin *examenele de primire*, iar în 5 Septembrie se vor începe prelegerile regulate.

Didactrul e 4 cor. pe lună, și pentru elevele, care se înscriu prima-dată la această școală, o taxă de înmatriculare de 4 cor., solvită odată pentru totdeauna. Același didactru e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele care voiesc să fie primite *în internat*, fie eleve ale școalei civile, sau ale școalei elementare a Reuniunii femeilor române, au să fie anunțate de timpuriu la direcția școalei, înainte de începutul anului școlar, pentru ca să se poată face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 500 cor. pe an, în care se cuprinde și didactrul, și se plătește înainte lunar, în patru sau în două rate. Spesele pentru cărțile de învățământ, pentru materialul de scris, desemn și lucru de mâna, se poartă separat de părinți, precum și cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucție în forte-piano și în limba franceză.

Taxele pentru instrucție în forte-piano sunt de 2 categorii:

- a) pentru o elevă (singură), 2 ore pe săptămână, 18 cor.¹ pe lună; pentru două eleve (împreună), 2 ore pe săptămână, 9 cor. pe lună de elevă;
- b) pentru o elevă (singură), 2 ore pe săptămână, 12 cor.¹ pe lună; pentru două eleve (împreună), 2 ore pe săptămână, 6 cor. pe lună de elevă.

¹ Din care sumă 2 cor. pe lună se contează institutului, pentru susținerea forte-pianelor în stare bună.

Instrucțiunea din limba franceză, pe lună 2 cor. de elevă.
Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e provăzut cu apeduct, baie proprie și lumină electrică, încât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de școală, au în fiecare zi anumite ore de conversație în limba franceză, maghiară și germană după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunile sub conducerea directoarei, profesoarelor și guvernantelor.

Elevele, care voiesc să fie primite în internat au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 serviete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, care toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburile de trup sau albiturile câte $\frac{1}{2}$ duzină din fiecare, două fuste de lustre (jupon) și două de flanel, ciorapi, batiste (marămi) câte 1 duzină, 1 umbrelă (cort) și încălțăminte trebucioasă. Cât pentru toalete nouă, sfătuim părintii și tutorii să nu facă copilelor, căci pentru uniformitatea îmbrăcămintei elevelor interne, *toaletele se fac aici cu prețuri moderate*, prin îngrijirea internatului. Strâns de uniformă se țin: o haină, 2 șurte în forma unei haine, o pălărie de vară și una de iarnă, care au să se facă aici și care preste tot vor costa cam 30—50 cor.

Dela direcțiunea școalei se poate primi prin poștă: «Statutul de organizare» și «Regulamentul intern» al școalei, «Regulamentul pentru cursul complementar», «Planul de învățământ» și «Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii și de emendare», à 20 bani exemplarul. De asemenea «Monografia» școalei à 2 cor. în care pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul școalei și al internatului în toate amănuntele.

Nagyszeben (Sibiu); în Iunie 1908.

Direcțiunea școalei.